

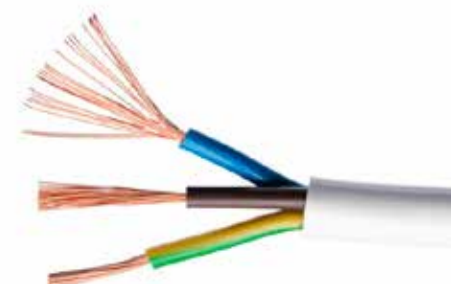
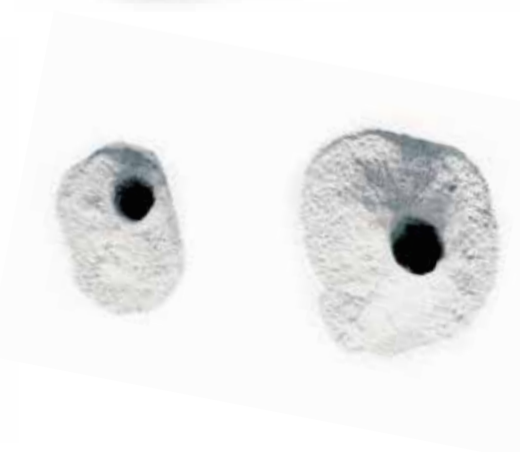

Het einde van #Cameragate

Het college van bestuur legt zich neer bij alle kritiek en zet de 371 slimme camera's uit. 'Als u vindt dat deze technologie hier niet thuishoort, dan halen we deze weg.'

2

Ze kwamen, zagen en verdwenen

De 371 slimme camera's van de Universiteit Leiden blijven definitief uit. 'Als u vindt dat deze technologie hier niet thuis hoort, halen we deze weg.'

DOOR SEBASTIAAN VAN LOOSBROEK EN MARK REID

Dat heeft het college van bestuur maandag besloten nadat de universiteitsraad een negatief advies gaf over het opnieuw aanzetten van de slimme camera's. Hoewel het advies niet bindend was, had collegevoorzitter Annetje Ottow al laten weten zich erbij neer te leggen wanneer de raad negatief zou adviseren. Desondanks probeerde vice-collegevoorzitter Martijn Ridderbos de universiteitsraad met een laatste charmeoffensief nog van gedachten te veranderen. Dat deed hij door een uitgebreid statement voor te lezen, 'omdat we hechten aan de zorgvuldigheid en volledigheid van de reactie'. Ridderbos was van mening dat het college het traject 'gezamenlijk heeft doorlopen' en met alle door de raad aangegeven verzoeken aan de gang is gegaan.

'Medewerkers van diverse afdelingen hebben zich afgelopen jaar ingespannen om de zwakheden in het systeem weg te nemen', zei Ridderbos. 'We hebben pentesten uitgevoerd, een DPIA gedaan, onafhankelijk onderzoek door derden laten doen, gebruikersovereenkomsten aangepast en overleggen gevoerd met de leveranciers. We hebben dat aan jullie laten weten en jullie erover geïnformeerd.' Er zijn dingen 'niet goed gegaan' op het gebied van 'security en privacy', vervolgde hij. 'Daar hadden we jullie vanaf het begin beter in moeten meenemen. Als we de film terug konden draaien, zouden we het anders willen doen.' Maar, zei hij ook: 'Als u, als vertegenwoordiger van al onze medewerkers en studenten, vindt dat deze technologie op de wijze die wij voorstellen niet

thuishoort op deze universiteit, dan halen we deze weg.' En dat is nog steeds wat de raad wil, bleek na het statement. Raadslid Remco Breuker van personeelspartij LAG: 'Ik vind dat we een goed advies hebben gegeven en zie geen reden om dat te herzien.' Raadslid Patrick Klaassen van Universitair Belang was het daarmee eens. 'Niemand van ons heeft problemen met het beter benutten van onze ruimtes, maar waarom is daar zulke specifieke technologie voor nodig?' Ook Ella Picavet (DSP) bleef erbij dat de camera's uit moeten blijven. 'We hebben het gesprek uitgebreid gevoerd. Om nu ineens van mening te veranderen zou niet eerlijk zijn tegenover de gemeenschap.'

Ludo Juurlink (Universitair Belang): 'Als het college de camera's weghaalt, geef je het gevoel aan de gemeenschap dat je luistert. Veilig en anoniem gebruik is slechts op één manier te garanderen: namelijk dat het systeem geen technologische toepassingen heeft.' Daarmee bleef de raad vasthouden aan zijn negatieve advies. Universiteitswoordvoerder Caroline van Overbeeke liet maandagmiddag weten dat nog niet duidelijk is hoe en wanneer de camera's worden weggehaald. Dinsdag liet de universiteit via de website weten aan een plan te werken 'om de personentellers/sensoren te ontmantelen' en zich 'uit oogpunt van duurzaam hergebruik' wil 'inspannen om er een passende herbestemming aan te geven buiten de universiteit'.

Waarom we niet meer maar juist minder terrassen nodig hebben

Als je voor de Pelikaanhof staat, kan je niet anders concluderen hoe spugmooi dit gebouw eigenlijk is. Spugmooi, mooi van lelijkheid dus. Reve zou bij het aanzien het een 'zelfmoordtempel gehuld in bakstenen' noemen en dat zou op zich wel een mooie omschrijving zijn. Het is een compleet inspiratieloos gebouw, dat helemaal geen zak te maken heeft met de grachtenpanden waar het naast staat. De fietsenree bij de ingang is ook niet echt uitnodigend. Een fantastisch pand dus, want in een tijd waar alles in de stad gestroomlijnd moet zijn, hebben we echt zoiets nodig als esthetische en sociale reuring. Helemaal omdat hier vroeger ook de Pelibar huisde, een gemis waar ik laatste tijd met een nostalgisch gevoel op terugkijk. Lekker onder een systeemplafond versnotten met een biertje in de hand dat iets meer dan een euro kostte, terwijl je omringd bent door een pooltafel, anarchistische stickers, beetje graffiti hier en daar en een vreemd geurtje dat waarschijnlijk te maken heeft met de pijpleidingen die nummer-tweetjes langs de afvoer laten stromen. Het was een plek waar iedereen welkom was, of je nou in erboven woonde of niet, en waar een vlekje meer of minder niet uitmaakte. Helaas is dit anarchistisch-Berlijn-achtige tentje verdwenen en

is er eigenlijk geen vervanger. Zonde, want dit was een bar waar juist iedereen heen kon en met iedereen kon praten zonder dat het verstoord werd door de tribale scheidslijnen van studentenverenigingen. Des te meer ergerde ik me eraan dat blijkbaar de 'coronaterassen' weer terugkomen. Niet op de schaal zoals tijdens de pandemie gelukkig, het gaat om zo'n twintig terrassen

die zullen worden vergroot. Volgens D66 is dat 'goed voor ondernemers en horecapersoneel, maar betekent het ook een boost voor de aantrekkelijkheid van Leiden voor bezoekers en inwoners!' Is dat echt wat we als stad nodig hebben, nog meer plekken die de openbare ruimte koloniseren en die een zeer geatomiseerd karakter hebben? Laten we wel wezen, hoe vaak heb je contact met wildvreemden op een terras? De mate van gelukkig samenleven wordt gemeten aan hoe vreemden met elkaar omgaan meer terrassen in de stad plempen komt dat contact eigenlijk niet ten goede. Want een bruine kroeg blijft op een zonnige dag zo goed als leeg, terwijl de hele stoelenree ervoor bemand is door keurig afgekaderde groepjes mensen. Misschien klink ik nu als een zure man, maar het lijkt me wenselijk als partijen oog zouden hebben op hoe de inrichting van de openbare ruimte invloed heeft op de sociale welgesteldheid van Leidenaars. Een bankje in het park doet in die termen meer wonderen dan een terras. Het Leidse studentenleven kent een hoog tribaal karakter, waar mensen vaak alleen denken in termen van bij welke studentenvereniging of dispuut ze horen. Uiteindelijk zullen we als generatie verzwakken in termen van onze eigen veerkracht (wat juist nu existentieel is) als we steeds minder plekken in de stad hebben waar studenten los van hun verenigings samenkomsten. Ik zeg niet dat er ooit een revolutie is gepland in de Pelibar, maar wel dat het eerder daar had kunnen gebeuren dan op een terras.

Olaf Leeuwis is student International Relations

Wie haalde de krenten uit de pap?

Volgens het Amsterdams studentenblad *Propria Cures* heeft de Leidse historicus Patrick Dassen in zijn bestseller *De Weimarrepubliek* passages en citaten overgenomen van een van zijn studenten. Plagiaat of slordigheid?

DOOR ANOUSHKA KLOOSTERMAN EN SEBASTIAAN VAN LOOSBROEK

In zijn bestseller *De Weimarrepubliek* maakte universitair docent geschiedenis Patrick Dassen vrijelijk gebruik van het werk van een van zijn bachelorstudenten. Hij nam niet alleen de bronselectie over, maar ook verschillende passages en citaten – waarbij hij ook een tikfout kopieerde. Dat schreef het Amsterdams studentenblad *Propria Cures* vorige week. Het gaat om een hoofdstuk dat is gebaseerd op de zogeheten Abelpapers: brieven van vroege NSDAP'ers waarin ze uitleggen waarom ze lid van die partij zijn geworden. Daar zijn er zo'n 600 van. Dassen gebruikte er 60, een selectie die hij een-op-een overnam uit de bachelorscriptie van Jesse Oude Egberink. Dassen voert dezelfde personen op als zijn oud-student, met exact dezelfde citaten en in dezelfde volgorde. In één passage in *De Weimarrepubliek* staan de haakjes op de verkeerde plek – precies dezelfde fout die Oude Egberink ook in zijn scriptie maakte.

Twee voetnoten werden bij een nieuwe druk aangepast, nadat de auteur van het *Propria Cures*-artikel bij Dassen om wederhoor had gevraagd over de omstreden passages. In eerste instantie schreef Dassen in een voetnoot dat de bronselectie 'mede' was bepaald door de scriptie. In de nieuwste druk schrijft hij dat hij de selectie heeft 'overgenomen van de uitstekende en goed opgebouwde bachelorscriptie van een ex-student van mij: Jesse Oude Egberink'. In een andere voetnoot schreef Dassen aanvankelijk dat hij de bronselectie zelf maakte. In de nieuwe druk is dat veranderd in de neutralere formulering 'er is een selectie gemaakt'. Is hier sprake van plagiaat? Dassen wil niet reageren op vragen van *Mare* en verwijst direct door naar de woordvoerder

van de universiteit, Caroline van Overbeeke. Die stelt dat de voorbeelden 'niet wijzen op plagiaat maar wel laten zien dat de wisselwerking tussen onderwijs en onderzoek uitnodigt tot een dialoog onder collega's over zorgvuldigheid en intellectueel eigendom. De citaten waren de "krenten uit de pap" van een bronnenverzameling: die zijn dus terug te vinden in de scriptie en in het boek.' De voetnoten werden aangepast 'omdat de eerdere tekst suggereerde dat de selectie van de student uit de bron "mede" was overgenomen, terwijl dit "geheel" moest zijn', zegt ze. 'De overname van de selectie was een pragmatische keuze voor een boek dat een veel bredere materie bespreekt; over dergelijke keuzes kan een gesprek worden gevoerd, maar met plagiaat heeft dit niets te maken.' Dat de verkeerd geplaatste haakjes uit de scriptie zijn overgenomen, noemt ze 'een slordigheid'. 'Hier was de scriptie doorgeefluik voor het citaat uit de bron. Toch is dat ver verwijderd van plagiaat.' Dat zegt ook Menno Hartman, uitgever bij Van Oorschot die als redacteur *De Weimarrepubliek* begeleidde. 'Professoren maken vreselijk veel gebruik van het werk van hun studenten. Je kunt je afvragen wat de auteursrechtelijke situatie van een scriptie of proefschrift is: daar zit ook veel begeleiding en denkwerk van docenten in.' Volgens Hartman zijn er ook geen precieze regels voor hoe vaak je naar bronnen moet verwijzen. 'Als de bron in de literatuurlijst staat, begrijp ik niet wat er mis kan zijn.' Bovendien wijst hij erop dat het een publieksboek is. 'Als je zo'n boek dichtplamuurt met noten, is het niet meer te lezen en ziet de bladspiegel er afgrijselijk uit. Wij minimaliseren dat om het voor het publiek leesbaar te maken. We staan hier verder van de academie af.' Overi-

Bewerkt coverbeeld van *De Weimarrepubliek*

'Dit nodigt uit tot een dialoog over zorgvuldigheid en intellectueel eigendom'

gens bevat *De Weimarrepubliek* 148 pagina's aan uitsluitend eindnoten. De aanpassing van de noten was een keuze van Dassen, zegt Hartman. 'Van mij had dat niet gehoeven, maar hij vond dat wenselijk.' Dat aan die aanpassing nergens in het boek zichtbaar wordt gegeven, is heel normaal, zegt hij. 'Dat gebeurt nooit bij dit soort boeken. Publieksboeken hebben niet iets van een rectificatiepagina.' Ook oud-student Oude Egberink laat weten geen problemen te hebben met de manier waarop Dassen met zijn scriptie is omgegaan. 'Hij heeft de betreffende bronnen zelf aangegeeft en vanaf het eerste college aangegeven dat hij eventueel het werk van zijn studenten zou gebruiken. In de eerste druk stond al dat de selectie van Dassen deels op mijn scriptie is gebaseerd. In de nieuwste druk van het boek is de verwijzing naar mij zelfs aangepast en staat er nadrukkelijk dat de selectie van de Abelpapers op de mijne is gebaseerd. Wat mij betreft is dit prima.' Over de door *Propria Cures* opgesomde omstreden passages zegt hij: 'De citaten zijn gewoon op internet te vinden en Dassen verwijst daarbij naar de oorspronkelijke, digitale bron. Dat lijkt me ook correct.' Ook geeft hij aan dat de analyse van Patrick Dassen 'op talloze plekken helemaal anders is'. 'Dat we op bepaalde fronten wel tot dezelfde conclusies komen, lijkt me niet meer dan logisch.'

De universiteit wil niet vooruitlopen op de vraag of de casus voor de integriteitscommissie komt. 'Omdat de behandeling van (eventuele) klachten vertrouwelijk is', zegt Van Overbeeke. De reactie van Dassen geeft ze wel door: 'Geen auteur blijft onberoerd door zo'n scherpe aanval in dergelijke toonzetting. Het artikel van *Propria Cures* mist bovendien het kardinaal punt: de belangrijke wisselwerking tussen onderzoeken en onderwijs, kernpunt van de universiteit. Nu dat niet wordt benoemd, krijgt de gewenste samenhang tussen het werk van een docent en de scripties van studenten ontrecht een verdacht karakter. Het is vanzelfsprekend dat de uitgangspunten en bronnen die de docent zelf heeft aangereikt doorwerken in scripties, die vervolgens weer lijken op onderdelen uit de publicaties van de docent.' De zaak doet denken aan een eerdere klacht tegen Beatrice de Graaf, hoogleraar aan de Universiteit Utrecht. Het radioprogramma *Argos* besteedde in 2021 en 2022 aandacht aan de beschuldiging van een student, die passages uit zijn scriptie en een paper terug meende te zien in De Graaf's boek *Tegen de Terreur*. Volgens haar was de overlap verklarbaar doordat ze haar studenten toegang had gegeven tot haar 'goudklompjes': unieke primaire bronnen. De TUU oordeelde destijds dat de zaak niet voorgelegd hoefde te worden aan de Commissie Wetenschappelijke Integriteit.

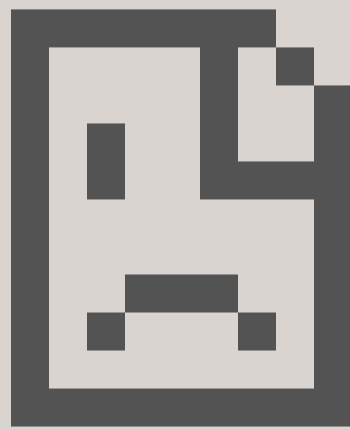
Spreek af wie wat gaat doen

Emeritus hoogleraar methodologie en integriteit Lex Bouter (VU) reageert liever niet op individuele gevallen, maar voor studenten en docenten gelden in principe dezelfde auteursregels, zegt hij. 'Wel hebben studenten soms de neiging hun bijdrage te overschatten en kennen ze de spelregels vaak nog niet. Dat neemt niet weg dat het voorkomt dat docenten studenten ten onrechte buiten beeld houden. Hoe vaak dat gebeurt is bij mijn weten nooit onderzocht.' In een artikel zou een student opgevoerd kunnen worden als medeauteur of in een noot worden bedankt, afhankelijk van hoe groot de bijdrage was, zegt Bouter. 'Dat is vanzelfsprekend vatbaar voor discussie en interpretatieverschillen. Het beste is dat daarover tussen de docent en student voor publicatie duidelijke afspraken worden gemaakt. Transparantie over wie wat gaat doen en daadwerkelijk heeft bijgedragen zijn daarbij de kern. Het is zaak dat goed tot zijn recht te laten komen in eventuele publicaties. In boeken kan dat als noot, in een voorwoord, in een dankwoord of als medeauteurschap van een hoofdstuk of het gehele boek.' Het selecteren van bronnen of data is 'een manier om aan de eerste voorwaarde van auteurschap te voldoen'. Maar om auteur te worden zijn er meerdere voorwaarden, zegt Bouter: een aanzienlijke bijdrage aan de opzet van het onderzoek of aan het verzamelen, de analyse en interpretatie van de data; én het schrijven of verbeteren van de publicatie; én de laatste versie goedkeuren voor publicatie; én verantwoordelijkheid nemen voor het werk – dus als er bijvoorbeeld zou blijken dat er integriteitsproblemen zijn, dan zijn alle auteurs verantwoordelijk.

Niet wegglijken

Criminoloog en voormalig politiemedewerker Madeleine van der Bruggen bracht voor haar proefschrift netwerken van seksueel kindermisbruik op het dark web in kaart. ‘Alles draait om vertrouwen tussen de leden, daar kunnen opsporingsdiensten gebruik van maken.’

DOOR VINCENT BONGERS

‘Het is zorgelijk dat dit onderwerp zo in de taboesfeer is gedrukt’

‘Ik werkte bij het team bestrijding kinderporno en kinderseksuele misbruik van de politie, dan krijg je ook afbeeldingen van misbruik te zien’, vertelt criminoloog en forensisch psycholoog Madeleine van der Bruggen. ‘Voordat je dat werk mag doen, word je flink gescreend. Niet iedereen wil bij zo’n team. Je moet een grote interne drive hebben om dit probleem te willen aanpakken, dat was bij mij belangrijker dan de stress die je ervaart bij het zien van bepaalde beelden.’

Het is ook verplicht om regelmatig met een psycholoog te spreken, legt Van der Bruggen uit. ‘Voor mij was vooral de informele sociale controle van collega’s onderling het belangrijkste. We hielden elkaar echt goed in de gaten. Als een collega moeite had met wat we te zien kregen, dan hadden we dat snel door.’

Van der Bruggen is nu senior onderzoeker bij de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen. Woensdag hoopt ze te promoveren op een onderzoek naar fora op het dark web die gericht zijn op kindermisbruik. ‘Ik zag als medewerker van de politie al dat verdachten daar steeds vaker actief werden. We begonnen ons daar steeds meer in te verdiepen.’

Het dark web is het anonieme gedeelte van het internet waar je alleen met speciale software, zoals The Onion Router, meer algemeen bekend als Tor, op kunt komen. ‘Zo blijft je internetverkeer anoniem, wat traceren moeilijk maakt.’

Hoewel mensen ook heel goede redenen kunnen hebben om het dark web te gebruiken, is het ook een marktplaats voor illegale activiteiten. Alles wordt er aangeboden: drugs, phishing tools of huurmoordenaars. ‘Er zijn ook netwerken te vinden waar mensen materiaal met seksueel misbruik van kinderen uitruilen en downloaden.’

Van der Bruggen bracht in kaart hoe die fora functioneren en wat de leden op de netwerken doen. Ze onderzocht heel veel data; met name posts en threads van zes verschillende fora. ‘Gezamenlijk hadden deze netwerken meer dan 600.000 actieve leden, en de datasets bevatten in totaal ongeveer 760.000 posts.’

Speciale teams van de politie gebruiken dergelijke data in hun opsporingsonderzoeken. ‘In mijn vorige functie als opsporingsambtenaar heb ik die gegevens ook bekeken en bestudeerd. Als wetenschapper kan dat niet, althans niet legaal en al helemaal niet ethisch gezien. Dat maakt onderzoek lastig. En dat maakt intensieve samenwerking tussen de politie en de wetenschap noodzakelijk.’

Van der Bruggen onderzocht het communicatieverkeer tussen de foraliden. ‘Ik weet niet wie de mensen achter de nicknames zijn, maar uit ander onderzoek blijkt dat het vaak om mannen gaat. En bij de politie kwam ik eigenlijk alleen maar mannelijke daders tegen.’

De structuur van deze netwerken is niet per se heel anders dan elk ander forum op het normale internet, vertelt Van der Bruggen. ‘Je kunt doorklikken naar verschillende onderwerpen net zoals je dat op een forum voor een sport of een hobby zou doen.’ Het gaat de leden niet alleen om waar ze afbeeldingen kunnen vinden van kinderen. Naast topics als ‘gyo girl dances and strips’, ‘boys art photo series’, ‘anyone have more of this girl???? Pleeeeeease’ en nog veel explicietere thema’s zijn er ook secties over politiek en sport.

Opvallend is dat het niet om financieel gewin draait. ‘Uiteraard wordt er ook aan misbruik verdiend, maar dat gebeurt op andere plekken. Het is een incrowd van gelijkgestemden. Zij zijn daar om meer materiaal te verzamelen maar ook om elkaar te ontmoeten. Als je afbeeldingen deelt, belonen anderen jou weer. Dat onderscheidt deze criminaliteit van andere vormen van illegaliteit. Het onderlinge sociale verkeer is erg belangrijk. Voor een aanzienlijke groep is dit een alternatieve werkelijkheid waar ze personen die dezelfde gevoelens hebben kunnen ontmoeten. Ze zijn op zoek naar support bij elkaar.’

Toch zijn er ook leden die zelf materiaal produceren. ‘Ze verwijzen daar ook naar. Soms kom je daarachter als er een aanhouding is. In deze studie heb ik me daar niet op gericht. De overlap is niet erg groot, blijkt uit ander onderzoek.’

Uiteraard is niet iedereen even actief op de fora. ‘Heel veel leden doen niet volle bak mee. Deze “lurkers” zijn forumleden die nauwelijks communiceren maar wel browsen. Een heel grote groep komt af en toe online.’ Van der Bruggen ontdekte dat deze lurkers wel degelijk heel vaak afbeeldingen van seksueel kindermisbruik downloaden.

‘Bij een onderzoek naar een specifiek forum hadden we een heel unieke dataset. Niet alleen de berichten waren te lezen, maar we konden ook browsende leden volgen op het netwerk. We zagen op welke links ze klikten en konden zo vaststellen dat ze afbeeldingen hadden gedownload waarvan we zeker weten dat het strafbaar is.’

Uit het onderzoek blijkt dat 93,6 procent van de forumleden kinderporno downloadt. De aanwezigheid van lurkers op het forum zorgt dus voor het aanwakkeren en faciliteren van vraag en aanbod. ‘Dat is echt wel een belangrijke bevinding.’

De zogenoemde ‘escalators’ zijn ook belangrijk. ‘Dat zijn leden die steeds actiever worden. Het zou mooi zijn als we deze groep zo vroeg mogelijk kunnen detecteren.’

Toch is het lastig om vast te stellen of het dark web voor toename in misbruik heeft gezorgd. ‘Het heeft dit materiaal voor een grotere groep mensen beschikbaar gemaakt, de anonimiteit werkt drempelverlagend. De dadergroep is wellicht vergroot. Maar aan de andere kant zien we meer en wordt er meer gemeld, die nuance is belangrijk. Het hoeft ook niet per se te betekenen dat er meer materiaal wordt geproduceerd. Veel afbeeldingen zijn al oud en worden opnieuw online gegooid.’

Van der Bruggen onderzocht ook hoe leden elkaars vertrouwen proberen te winnen. ‘De netwerken zijn gebaseerd op onderling respect en erkenning. Er is minder competitie dan op andere cybercriminele netwerken. Daar bieden lui tegen elkaar op: “Wie is de slimste hacker?”’

Dat vertrouwen is belangrijk voor politiemedewerkers die er undercover opereren. ‘Je ziet leden op de fora expliciet de afweging maken: “Hoeveel geef ik van mezelf prijs om het vertrouwen van de ander te winnen?” Hoeveel laat ik van mijn eigen persoonlijkheid zien? Het draait om de sociale kenmerken die we kennen uit het normale leven: bijvoorbeeld humor hebben en behulpzaam zijn.’

Het onderzoek is ook van nut voor behandelaars van daders. ‘Specialisten die zich op deze doelgroep richten, hebben heel veel kennis over zedenproblematiek en psychologie. Maar van wat er gebeurt op het dark web weten ze veel minder. Ik krijg vaak te horen dat het voor hen een mysterieuze plek is. Terwijl je er veel over deze groep kunt leren.’ Met haar onderzoek hoopt Van der Bruggen zowel de politie als hulpverleners te helpen. ‘Het liefst wil je deze vorm van criminaliteit stoppen en de kinderen beschermen. Maar ik vind het zorgelijk dat dit onderwerp zo in de taboesfeer is gedrukt, dat mensen daardoor niet de hulp gaan zoeken die ze nodig hebben. Daar is meer openheid voor nodig. Dit is een ongemakkelijke waarheid, maar we moeten hier als maatschappij niet van wegglijken.’

Er is een hulplijn Stop It Now die mensen kunnen bellen die zich zorgen maken over hun internetgedrag en eventuele gevoelens voor kinderen. ‘Dit is een belangrijk instrument ter preventie. Mensen schieten in paniek als dit onderwerp ter sprake komt, zeker als je het wil hebben over preventie. Een volwassen debat daarover voeren, is ingewikkeld.’

Madeleine van der Bruggen, *Child sexual abuse material networks on the Darkweb. A multi-method approach*. Promotie is woensdag 22 februari

Leiden verliest kinderkhartchirurgie

De kinderkhartchirurgie moet weg uit het Leids Universitair Medisch Centrum. Dat heeft minister Kuipers van Volksgezondheid maandag bekendgemaakt. Het ziekenhuis is 'onaangenaam verrast'.

DOOR MARK REID
FOTO TACO VAN DER EB

Die keuze komt na een moeizaam besluitvorming over de spreiding van kindercardiologie over Nederlandse ziekenhuizen.

Het Centrum voor Aangeboren Hartafwijkingen Amsterdam Leiden (CAHAL), een samenwerkingsverband met het Amsterdam UMC, is op dit moment het grootste centrum voor kinderkhartchirurgie in Nederland. De andere centra bevinden zich in Rotterdam, Groningen en Utrecht. Die laatste moet in het nieuwe plan van de minister ook sluiten.

In een eerste reactie laat het CAHAL weten 'onaangenaam verrast' te zijn door het besluit van minister Kuipers. 'Als grootste kinderkhartcentrum staan we niet achter het besluit van de minister', zegt woordvoerder Tessa van Leeuwen.

Wat er voorlopig precies gaat gebeuren op de hartafdeling in is nog niet bekend. Het ziekenhuis zegt met een uitgebreidere reactie te komen zodra ze de brief met toelichting van de minister hebben ontvangen. 'We gaan ons nu eerst richten op onze medewerkers en patiënten', aldus Van Leeuwen.

In januari vorig jaar zei hoogleraar en kindercardioloog Nico Blom tegen Mare dat het besluit een domino-effect zou hebben op de zorg.

'Als kindergeneeskunde helemaal verdwijnt, komt de opleiding in gevaar'

'Als kindercardiologie hier verdwijnt, gaat ook onze speciale kinder-ic ter ziele, en daarmee ook ons stamcelprogramma. Zonder die twee afdelingen denk ik dat kindergeneeskunde helemaal verdwijnt. En dan komt de opleiding geneeskunde in gevaar. Het is het begin van het afbrokkelen van het LUMC.'

Ook Monique Haak was toen kritisch op het plan. Als foetaal chirurg voert ze zeer gespecialiseerde operaties uit bij nog ongeboren kinderen met een hartafwijking, maar is daarnaast ook betrokken bij andere zorg in het LUMC. 'Het is te eenvoudig om te denken dat je mij of mijn team voor die ene cardiologische ingreep even kan verplaatsen.

Ik heb een bredere taak binnen de foetale chirurgie. Ik voel een verantwoordelijkheid naar alle zwangeren in Nederland. Dat betekent dat ik hier in het LUMC op mijn post blijf zitten om ingrepen voor hen te kunnen verzorgen.' Afgelopen december adviseerde de Nationale Zorgautoriteit om samen met alle hartcentra onderzoek te doen naar mogelijke concentratie. Een eerder voorgenomen besluit om het CAHAL te sluiten was volgens de Zorgautoriteit een risico dat 'direct en/of indirect gevolgen zou kunnen hebben voor het behoud van de academische status van het ziekenhuis.'

Ook tijdens de universiteitsraad maandag was er aandacht voor de kwestie. 'Dit raakt de hele universiteit', zei Rebekka van Beek van studentenpartij PBMS toen het nieuws net bekend was geworden. 'Het LUMC kan hierdoor haar academische status te verliezen. We dreigen ons centrum te verliezen. Welk inspanningen doet het college om dit te voorkomen?'

'Het is een ontzettend belangrijk onderwerp', reageerde collegevoorzitter Annetje Ottow. 'We zien de risico's en hebben bijna dagelijks contact met het LUMC. We bekijken in nauw overleg met het LUMC-bestuur wat de noodzakelijke vervolgstappen zullen zijn. We doen er alles aan om de belangen van het LUMC en de universiteit te behartigen.'

Hoe 300 miljoen aan beurzen voor 'rust en ruimte' tot ongelijkheid leidt

De nieuwe starters- en stimuleringsbeurzen voor wetenschappers veroorzaken een tweedeling tussen haves and have-nots en vergroten zo de sociale ongelijkheid op de werkvloer. Dat vrezen zowel de universiteitsraad als het college van bestuur.

DOOR VINCENT BONGERS

De startersbeurzen zijn bedoeld voor universitair docenten (UD's) die vanaf 1 januari 2022 in dienst zijn gekomen. Zij krijgen een bedrag van in totaal drie ton, daar gaat wel 20 procent vanaf vanwege de kosten die de universiteit maakt (10 procent gaat naar centraal en 10 procent naar de faculteit).

Doel van de subsidies: het stimuleren van ongebonden onderzoek en het verlagen van de werk-, competitie- en aanvraagdruk. De stimuleringsbeurzen zijn variabel (tot maximaal drie ton) en volgens Dijkgraaf bedoeld voor UD's, universitair hoofddocenten (UHD's) en hoogleraren die al in dienst zijn. Maar die criteria liggen nog niet vast. De ocw-commissie voor uitwerking van de starters- en stimuleringsbeurzen gaat daar de minister nog over adviseren.

In de beurzenpot van het ministerie zit 300 miljoen euro. Leiden ontvangt daaruit per jaar 14,3 miljoen aan starters- en 14,4 miljoen aan stimuleringsbeurzen. Personeelsraadslid Mark Dechesne (LAG) maakte zich twee weken geleden in de universiteitsraad zorgen over de ongelijkheid tussen medewerkers die een beurs krijgen en diegenen die niets ontvangen. Hij noemde het beleid toen een 'train wreck' dat voor een toename van sociale ongelijkheid gaat zorgen.

'Mensen die geen beurs krijgen, moeten toch met plezier naar hun werk kunnen', zei hij maandag tijdens de raadsvergadering.

Vice-collegevoorzitter Martijn Ridderbos zag het probleem ook: 'We zijn ontzettend blij met het geld maar de aanstellingsvoorwaarde van 1 januari 2022 die is gekoppeld aan de startersbeurs zorgt voor een heel rare ongelijkheid. De beurs is immers volgens de minister bedoeld om "rust en ruimte te creëren", maar dan moet dat niet alleen voor de ontvangers zo zijn. Het mag niet zo zijn dat deze beurzen zorgen minder "rust en ruimte" voor de rest van de gemeenschap. Binnen de regels van het ministerie proberen wie die ongelijkheid te voorkomen, dat zal echter niet helemaal lukken.'

Vandaar de keuze van het college om de beginnende UD's samen met collega's die al langer in dienst een beurs aan te laten vragen, de zogeheten 'team science-aanpak'.

En er is meer. Omdat de criteria voor stimuleringsbeurzen nog niet zijn vastgesteld door het ministerie besloot het college dat het eerste geld dat binnenkomt voor die beurzen naar UD's gaat die niet in aanmerking komen voor een starterbeurs.

Ridderbos maakt zich echter 'zorgen over de criteria' van de minister die nog volgen en noemde de oplossingen van het college 'suboptimaal, maar optimaal binnen de ruimte die we van het ministerie hebben gekregen'.

Remco Breuker van LAG, die overigens zelf lid is van de beuzencommissie, erkende dat de minister het college in een lastige positie heeft gemanoeuvred. 'Dit is een beetje als een huis bouwen op wat drijfzand zou kunnen zijn. De regels worden grotendeels achteraf vastgesteld door het ministerie. Het is mij ook een raadsel waarom dat zo is gegaan.' Patrick Klaassen van personeelspartij UB wilde weten waarom er twintig procent van de startersbeurzen naar ondersteuning gaat. 'Een faculteit kan besluiten om tien procent wel te geven aan de aanvrager', aldus Ridderbos. 'Maar centraal roomt ook tien procent af', reageerde Klaassen. 'Welke activiteiten worden daarmee gefinancierd? Kan het college dat niet uit andere middelen financieren?'

'We hebben maar een pot, namelijk de vernieuwingsgelden', zei Ridderbos. 'De rest van alle middelen gaat naar de faculteiten en centres.' 'Wat betreft de term "afromen"', vulde collegevoorzitter Annetje Ottow aan: 'Dat is een miskenning van de taken van het ondersteunend personeel. Zij krijgen te maken met een zeer hoge werkdruk door de komst van de beurzen, omdat zij veel beursaanvragen moeten ondersteunen bijvoorbeeld. Verder is er nog de extra inzet van ICT, HR en huisvesting.'

'We miskennen absoluut niet het belang van ondersteunend personeel', reageerde Ludo Juurlink van UB. 'Het gaat ons om de financiering van de ondersteuning van de beurzen.' Het college benadrukte dat het geld voor ondersteuning echt noodzakelijk is.

En ander heet hangijzer is de toenemende werkdruk voor de beurslozen. 'Dit is geen besloten vergadering, maar ik zeg het toch maar: ik hoop dat het college buiten de beleidsregels van ocw treedt', zei Breuker. 'Bijvoorbeeld als het gaat om de onderwijslast. Een UD met een beurs moet deels vervangen worden voor het onderwijs. Met beursgeld mag dat niet, en ook niet met tijdelijk aangesteld krachten, aldus de minister.'

Gevolg is dat medewerkers zonder beurs voor het onderwijs opdraaien. 'Dat willen we allemaal niet. Het zal niet lukken om dat op te lossen zonder de regels te overtreden. Ik roep het college dan ook op tot verstandige ongehoorzaamheid.' Het college kreeg de gelegenheid om te reageren op deze oproep, maar koos ervoor om te zwijgen.

Welzijn van studenten verbeteren? Tsja, dat is lastig om te meten

De universitaire visie over de mentale gezondheid van studenten is te 'abstract en algemeen', oordeelt de universiteitsraad.

DOOR VINCENT BONGERS

In de visie staan vijf pijlers, of actielijnen zoals het college ze noemt, waarop het studentenwelzijnsbeleid steunt, namelijk 'awareness, preventie en vroegsignalering, een adequaat ondersteuningsaanbod, deskundigheidsbevordering van studentenbegeleiders en welzijn van studenten bevorderen door binding en veilig studieklimaat.'

'De visie is echter veel te generiek van aard', zei Rebekka van Beek van studentenpartij PBMS maandag tijdens vergadering van de universiteitsraad. 'De specifieke kenmerken van Leiden ontbreken. Dat is zonde. We willen graag analyse zien van wat de heikele punten voor Leidse studenten zijn, dan kunnen we gericht ergens naar toe werken.' Patrick Klaassen van personeelspartij UB deelde die kritiek. 'Wat maakt dit nu precies voor onze universiteit?'

'Ik weet niet in hoeverre dit een specifiek Leids visie moet zijn', reageerde rector Hester Bijl. 'Het zou juist goed zijn dat alle universiteiten deze algemene visie hebben.' Ook Timothy de Zeeuw van personeelspartij LAG vond het document niet concreet genoeg. 'Ik zie geen duidelijke doelen: we willen x, y en z bereiken', constateerde hij. 'Als dat duidelijk is, kan de universiteit veel beter stappen zetten

en na een aantal jaar kijken of iets is gelukt. Nu is het niet meer dan "welzijn van studenten verbeteren." Tja, dat is lastig meten.'

Het is heel moeilijk om concreet doelen te formuleren, vond Bijl. 'Dat het zoveel procent beter moet met het welzijn van studenten is eigenlijk niet vast te leggen. Het is ook niet aan te tonen of dat dan ook is gelukt. We hebben wel onderzoeksresultaten van Caring Universities (een studentenwelzijnsinitiatief waar Leiden met andere universiteiten en hogescholen in samenwerkt, red.). Verder baseren we ons op onderzoek van het Trimbos Instituut en de resultaten uit de Nationale Studenten Enquête. We weten dat veel studenten te kampen hebben met onzekerheid, prestatiedruk, eenzaamheid en sociale onveiligheid. Dit is inderdaad een generieke visie, maar in het plan van aanpak dat volgt staat wat we gaan doen op de campussen en de faculteiten. We zijn zeer juist specifiek bezig.'

'Er gebeurt al heel veel als ik op de universiteitsite kijk', aldus Mark Dechesne van personeelspartij LAG. 'Alleen is dit stuk heel abstract. Laat zien wat er al mogelijk is en wat er in de planning staat.'

Ella Picavet van studentenpartij DSP vond desondanks dat ook de visie al concreter moet zijn. 'Als er meer er oog is voor bijvoorbeeld de verschillen tussen de studentengemeenschappen in Leiden en Den Haag, verandert dat namelijk het uitvoeringsplan.' Bijl beloofde vervolgens het belang van de Haagse studenten meer aandacht te geven.

MARETJES

De prijs voor een Maretje bedraagt €9,- per 30 woorden, opgegeven via redactie@mare.leidenuniv.nl uiterlijk t/m maandag 16.00 uur. Maretjes aangeboden voor commerciële doeleinden worden niet geplaatst, evenmin als Maretjes waarin zaken worden aangeboden die de waarde van 4.500 euro te boven gaan.

Doe meer met je kennis! Vrijwilligers gezocht voor één uur per week bijles en huiswerkbegeleiding op verschillende locaties of bij de leerling thuis. Leiden-Noord, basisonderwijs, 6 leerlingen groep, 4 t/m 8, waarvan twee met vergoeding. Eén leerling lezen en rekenen, s80 groep 6. **Voortgezet onderwijs:** *Nederlands, begrijpend lezen, brugklas mavo/havo met vergoeding. *Engels, brugklas havo/vwo. *Aardrijkskunde, biologie, 2 havo. *Engels, brugklas basis/kader. *Neder-

lands, aardrijkskunde brugklas vmbo-tl. *Wiskunde, Nederlands, biologie, mens en maatschappij, brugklas basis/kader. **Leiden-Zuid,** *5 leerlingen basisonderwijs. **Voortgezet onderwijs:** *Nederlands, Engels, Wiskunde, brugklas vmbo basis/kader. *Ook hulp gevraagd bij organisatie van de bijles, één of twee middagen per week. Onderwijswinkel Arupad 2 (Het Gebouw), ma, wo en do 15-17u. Tel. 071-5214256. E-mail: hdekooen@owwleiden.nl.

Maretjes-extra zijn bedoeld voor semi-commerciële instanties. De prijs voor een Maretje-extra is €23,- incl. btw voor elke vijftiendertig woorden. U kunt deze advertenties uiterlijk op de vrijdag vóór het verschijnen van Mare opgeven bij Bureau van Vliet b.v., postbus 20, 2040 AA Zandvoort, telefoon 023-571 47 45. E-mail: Zandvoort@bureauvanvliet.com

COLOFON

Mare: Rapenburg 38, 2311 EX Leiden
Postbus 9500 2300 RA Leiden
Telefoon 071-527 7272
E-mail redactie@mare.leidenuniv.nl
Website mareonline.nl
Twitter [@weekbladmare](https://twitter.com/weekbladmare)
Mastodon [@weekbladmare@mastodon.online](https://mastodon.online/@weekbladmare)
Instagram [@weekbladmare](https://www.instagram.com/weekbladmare)
Facebook: Leids Universitair Weekblad Mare
De redactie is op vrijdag gesloten.
Oplage circa 10.000

Hoofredactie: Frank Provoost
frank.provoost@mare.leidenuniv.nl

Redactie: Vincent Bongers
vbongers@mare.leidenuniv.nl
Anoushka Kloosterman
a.s.kloosterman@mare.leidenuniv.nl

Sebastiaan van Loosbroek
s.pvan.loosbroek@mare.leidenuniv.nl
Mark Reid
m.a.reid@mare.leidenuniv.nl
Joran Neyen (stagiair)
joranneyen@gmail.com

Medewerkers: Pim Bakx | Emiel Beinema | Remco Breuker | Josette Daemen | Omar Ghaly | Olaf Leeuwis | Maia de Quay

Art direction en vormgeving:
Marcel van den Berg, joostmarcellis.nl

Fotografie: Taco van der Eb | Marc de Haan

Illustraties: Bas van der Schot | Bandirah | Silas.nl

Drukwerk: Rodi Rotatiedruk, Broek op Langedijk
Advertenties: Bureau van Vliet b.v. Wateringweg 129, 2031 EG Haarlem
Telefoon 023-571 47 45 |
E-mail sales@bureauvanvliet.com
<https://bureauvanvliet.com/advertentie/Weekblad>

Redactieraad: Kutsal Yesilkagit (voorzitter) | Frank Israel (vice-voorzitter) | Alexander Pleijter (secretaris) | Willem van der Does | Annemarie Drahmann | Nour Eldin Emara | Rosanne Hertzberger | Zoë van Litsenburg | Frank Rensen | Marten Jesse Pot | Hermelijn Smits

LAMME LEIDSE MEMES

Het einde van #Cameragate: bestuur legt zich neer bij kritiek en zet camera's uit

Concurrentie uitgeschakeld: zogenaamd "erg slimme" menssoort verbiedt slimme camera's.

DE DAS

Dat is Adinda Thomas', wijst Panji naar de vrouw tussen de fietsen. 'Zij is de bekendste actrice die

CULTUUR

Waarom in Leiden filmen? Amsterdam is saai!

De universiteit was afgelopen weken het filmdecor voor *Damn with Love*, een Indonesisch liefdesdrama. 'Dat is onze bekendste actrice, met anderhalf miljoen volgers op Instagram.'

DOOR JORAN NEYEN
FOTO TACO VAN DER EB

'Ennnnn... ACTIE!' Waar normaal enkele rechtenstudenten met elkaar staan te kletsen, is het dondermiddag opeens een drukte van belang voor het Kamerlingh Onnes Gebouw. Voor een publiek van nieuwsgierige voorbijgangers zijn verschillende camera's gericht op een jonge vrouw die tussen de talloze fietsen doorloopt die voor het gebouw staan geparkeerd. Het zijn de laatste beelden die Indonesische producent Eugene Panji met de filmcrew van Dogma Pictures opneemt voor zijn nieuwe liefdesfilm *Aku Apanya Kamu*, die in het Engels *Damn with Love* gaat heten. 'Dat is Adinda Thomas', wijst Panji naar de vrouw tussen de fietsen. 'Zij is de bekendste actrice die

meespeelt. Ze heeft anderhalf miljoen volgers op Instagram en speelt de hoofdrol, Fraya. De film gaat over de eerste liefde. Ze komt vanuit Indonesië naar Nederland om te studeren. Hier wordt ze voor het eerst in haar leven verliefd.' Terwijl de scène wordt opgenomen verklaart Panji de keuze om voornamelijk in Leiden en Delft op te nemen. 'Die twee steden vind ik schitterend. Ze hebben een authentiek en historisch karakter. Het leek me veel interessanter om hier te filmen dan in bijvoorbeeld Amsterdam. Die stad is zo mainstream, saai en vol met toeristen.' Normaal gesproken maakt Panji actiefilms, zoals *22 Minutes*, een explosieve film waarin Jakarta wordt belaagd door terroristen. Deze keer gooit hij het echter over een romantische boeg. 'Ik heb gekozen om een keer een dramafilm te maken. Iedereen herinnert zich zijn eerste liefde. Ik wil de mensen graag weer het gevoel geven dat ze toen hadden. Ik weet dat dit onderwerp niet vernieuwend en uniek is, maar als producent vind ik authenticiteit belangrijker dan originaliteit. Het belangrijkste is om de kijker helemaal mee te nemen in het verhaal, om gevoelens los te ma-

ken bij het publiek. Met Leiden als decor moet dat zeker lukken.' Toch kwamen de filmmakers voor de nodige uitdagingen kwamen te staan, zegt Panji. 'Ten eerste hadden we te maken met een strak tijdschema. Er was weinig ruimte voor fouten, onze vlucht terug naar Indonesië was namelijk van tevoren al geboekt. Aangezien we zojuist de laatste beelden hebben opgenomen is dat in ieder geval goed gekomen. Gelukkig maar. 'Daarnaast was het gros van de crew nog nooit in Nederland geweest. De omstandigheden zijn hier anders dan thuis. Het is vooral erg koud. Daar moest iedereen wel even aan wennen. Ook het eten is natuurlijk anders. In Indonesië eten we drie keer per dag rijst, hier hebben we zelfs stampot gegeten. Wat een apart gerecht is dat zeg, maar wel lekker.' 'Vanaf juni is *Damn with Love* te zien in Indonesië, en ook in Nederland wordt de film uitgebracht. Panji verwacht dat de film een hit wordt. 'Deze *feelgood*-film heeft alles om een succes te worden. De acteerploeg en crew heeft uitstekend werk geleverd. Ik ben hartstikke blij.'

NIEUWS

Rechten gaat over twee jaar afronden op halve cijfers

Studenten en docenten bij Rechten zijn al langere tijd ontevreden over hele cijfers en gaat daarom afronden op halve cijfers. 'Het is weinig wetenschappelijk als een student 0,49 punt cadeau krijgt of juist verliest.'

DOOR VINCENT BONGERS

Bij Rechten wordt er nu nog op hele cijfers afgerond. Dat houdt bijvoorbeeld in dat alle resultaten van 6,50 tot en met 7,49 het cijfer 7 opleveren in de afronding. In de nieuwe reg-

elating krijgt een student een 7 als ze van 6,75 tot en met 7,24 scoort. 'We ronden af op hele cijfers, dat neemt een hoop nuance weg', zei Ton Liefdaard van het rechtenbestuur onlangs tijdens de faculteitsraadsvergadering. De faculteit is al sinds 2020 bezig met het zoeken naar een nieuwe vorm van afronden nadat bleek dat er bij studenten en docenten onvrede heerste over de afronding op hele cijfers. Er werd een werkgroep ingesteld die schreef dat het 'weinig wetenschappelijk is dat een student 0,49 punt cadeau krijgt of juist verliest zonder dat daarvoor een objectieve rechtvaardiging bestaat'. Er werd gedacht aan het invoeren van een systeem met decimalen voor cijfers boven de zes, en onder de zes af te ronden op hele cijfers.

'Hele cijfers nemen een hoop nuance weg'

Dat voorstel haalde het niet, want te complex. Maar ook een systeem met halve cijfers is ingewikkelder dan op het eerste gezicht lijkt. Want volgens de universitaire Onderwijs en examenregelingen mag je geen 5,5 geven. Het is of een 5 of een 4. Dus ook Rechten moet zich aan die regel houden.

Dan speelt er nog de kwestie rond de herkansingen in de propedeuse. Eerstejaars moeten minimaal een 4 halen voor een tentamen om te herkansen. Het wordt in de nieuwe situatie iets lastiger om dat cijfer te halen.

'In de huidige situatie wordt immers een 3,5 afgerond naar een 4. In de nieuwe situatie zouden de cijfers 3,25-3,74 worden afgerond naar een 3,5 en cijfers van 3,75-4,24 naar een 4', staat er in het document dat de faculteit heeft opgesteld over de becijfering. 'Studenten zouden dus 0,25 punt meer moeten behalen om in aanmerking te kunnen komen voor een herkansing.'

Daarmee zouden bij bijvoorbeeld bij het vak Inleiding recht niet 375 studenten mogen herkansen, maar slechts 329. 'Maar redelijkerwijs mag van studenten worden verwacht dat zij ten minste het cijfer 3,75 moeten kunnen behalen wanneer zij de stof hebben bestudeerd en het onderwijs hebben bijgewoond.' De regeling wordt op zijn vroegst in collegejaar 2024-2025 ingevoerd.

'Studenten mogen niet het slachtoffer worden'

Het plan om minoren en keuzevakken verplicht in één semester onder te brengen stuit op grote weerstand bij talentstudies. Het college van bestuur wil echter niet al bij voorbaat een uitzondering maken voor deze opleidingen.

DOOR VINCENT BONGERS

Het college van bestuur wil in collegejaar 2023-2024 de vrije keuzeruimte en minoren in het vijfde semester van studies concentreren en heeft daarvoor een richtlijn opgesteld: alleen in het eerste semester van het derde jaar worden 30 punten aan keuzevakken of een minor ingeroosterd.

Deze harmonisatie maakt het makkelijker voor studenten van andere faculteiten en universiteiten om een minor of keuzevakken in te plannen. 'Bepaalde opleidingen, en dan gaat het vooral om taalstudies als bijvoorbeeld Koreaans, Japans en Chinees maken zich heel veel zorgen over deze harmonisatie', zei Timothy de Zeeuw van personeelspartij LAG maandag tijdens de universiteitsraadsvergadering. Als een semester wegvalt voor taalverwerving schaaft dat de kwaliteit van de studie. 'Voor deze studies wordt het anders lastig voor de studenten om de gewenste eindtermen te halen. Is het mogelijk dat er in de richtlijn een uitzondering voor deze opleidingen wordt opgenomen?'

Het college snapt dat de verandering best lastig is. 'Het kost tijd om de minoren in te voegen, dat gaat niet meteen voor alle opleidingen lukken', zei rector Hester Bijl. 'Daar houden we ook rekening mee. Er is flink wat tijd voor, namelijk vier jaar.' Er is een overgangstermijn: pas in collegejaar 2027-2028

moeten alle studies zijn overgestapt. Bijl vertelde dat er een mogelijkheid is om naar 15 punten in een semester te gaan. 'Ik kan me goed voorstellen dat als je een moeilijke taal moet leren het zeker niet handig is om een half jaar niet te oefenen. Daar willen we best aan tegemoet komen, dat kan een uitzonderingsgrond voor de 15 punten zijn. Maar het argument "opbouwen naar een eindterm vind ik wel heel algemeen", want dat doet elke opleiding. We moeten het aantal uitzonderingen echt beperken.'

De Zeeuw: 'Maar mogen die 15 punten ook verspreid worden over een jaar?' Dat is niet de bedoeling, aldus Bijl. 'Maar als er echt iets heel belangrijks speelt bij een opleiding dan kunnen we in gesprek gaan over verdere aanpassingen. Het moet dan maatwerk zijn, we willen het niet dat een groot aantal studenten slachtoffer wordt van een uitzondering. De faculteit Geesteswetenschappen moet met de opleidingen goed kijken wat er mogelijk is en waar de bottlenecks zitten. Vervolgens gaan we kijken welke oplossingen er mogelijk zijn.'

'Ik studeer Japans en snap de wens naar gestructureerde minoren', vond Jeppe Bandirah van studentenpartij lvs: die is er ook bij studenten. 'Echter, de grote aantrekkingskracht van Japanstudies, en dat geldt ook voor Chinees en Koreaans, is dat je naar drie jaar de taal behoorlijk kan spreken. Het is dan wel funest als in het vijfde semester die 15 punten verplicht zijn.' 'Laten we in gesprek met elkaar gaan en zien waar we op uit kunnen komen', concludeerde Bijl. 'Zodat de minoren vorm kunnen krijgen en er geen hiccups in de taalverwerving ontstaan.'

‘Voor mijn werk ga ik eerst zelf drie uur klimmen’

DOOR EMIEL BEINEMA
FOTO TACO VAN DER EB

Wat doe je bij Klimmuur Den Haag Hollands Spoor?

‘Het leuke is dat het vijf uur lang van alles is: lesgeven, drankjes verzorgen, schoonmaken. Het is veel dynamischer dan mijn andere baantje in de horeca. Iedereen heeft een eigen dienst, de mijne is op dinsdag van één tot zes. Dan wordt er ook altijd een nieuwe voorraad voor de bar afgeleverd, dus die moet ik opbergen.’

Welke lessen geef je?

‘Twee soorten: aan schoolklassen en introlessen. Er is ook een cursus waarna je zelfstandig mag klimmen, die bestaat uit vier lessen van twee uur. Daarvoor

ben ik nu bezig met de opleiding tot instructeur. De laatste tijd is er elke dinsdag wel een schoolklas aanwezig. Dan heb ik samen met een collega een uur om twintig kinderen veilig te leren klimmen. We behandelen alles wat daarbij komt kijken: zekeren, inbinden en het naar beneden laten zakken.’

Is dat niet gevaarlijk?

‘In het begin had ik best stress. Dan dacht ik: “Shit, dat kind hangt in de lucht, stel dat er nou iets fout is?” Maar op een gegeven moment weet je dat de kans dat er iets fout gaat heel erg klein is. Je hebt soms kinderen die het niet helemaal snappen. Die maken wel de

bewegingen, maar het binnenhalen van het touw lukt hen niet. Dat houden we in de gaten, want dan moet ik ingrijpen. ‘Wat bij kinderen ook vaak misgaat, is communiceren. Dan zijn ze lekker met hun eigen ding bezig en klimmen ze te snel en houdt de zekeraar dat niet bij. Maar eigenlijk kan er niet zo veel gebeuren, want de touwen en apparaten zijn erg veilig.’

‘De leraar van zo’n klas denkt soms wel dat hij lekker een uurtje kan chillen. Dat is niet hoe het werkt: wij zijn er voor de veiligheid, maar hij moet zelf zijn klas lesgeven. Laatst lette een groep heel slecht op, en zat de leraar alleen maar op de bank. Die zouden eigenlijk een week later nog een keer komen, maar dat zagen we niet zitten. Toen hebben we gezegd “Gaan jullie maar lekker boulderen.”’

Klim je er zelf ook veel?

‘Twee keer per week, meestal drie uur voor mijn dienst en nog op een ander moment in de week. Dat is gezellig, want er zijn altijd veel collega’s. Tijdens mijn dienst ook: buiten de schoolklassen zijn de helft van de bezoekers collega’s. Die weten dat ze overdag lekker rustig kunnen klimmen.’

‘We hebben hier ook een boulderhal in hetzelfde gebouw, maar die gebruik ik vooral als cooldown na het klimmen. Als ik echt wil boulderen, is de hal in Leiden toch een stuk dichterbij.’

COLUMN | OMAR GHALY

Wat moet ik doen (en waarom vroeg ik me dat niet eerder af)?

Wanneer je als eerstejaarsstudent aankomt in Leiden is het makkelijk om, zoals Jep Gambardella in *La Grande Bellezza*, jezelf te verliezen in ‘il vortice della mondanità’, de maalstroom van het mondaine leven. Je bent achttien en je hebt een vrijheid die je nooit eerder hebt gehad. Je leert interessante mensen kennen, brengt uren door op terrassen en in huizen van vrienden, een hapje en een grapje. Je vult de leegte met mensen om je heen en je bent tevreden. Je studeert omdat dat hetgeen is wat je moet doen, je hebt immers vwo gedaan en kiest een studierichting die je interessant vindt. Je verwacht

veel van het leven. Als je psychologie studeert word je psycholoog, als je Egyptologie studeert word je Egyptoloog. Verder denk je daar weinig over na. Je hebt je keuze gemaakt en die staat vast. Inmiddels ben je eenentwintig jaar oud. Sommige mensen die je vroeger veel sprak zie je nauwelijks meer, anderen zijn gebleven en weer anderen voegen zich bij je almaar uitdijende kennissen- en vriendenkring. Je ontdekt dat er veel meer is dan je studie. Je gaat commissiewerk doen, neemt zitting in besturen. Neemt een abonnement bij de sport-school, gaat weer hockeyen of voetballen. Wanneer iemand op straat vraagt hoe het met je gaat antwoord je: ‘Druk, druk.’ Dat betekent dat het goed met je gaat. Je hopt van college naar vergadering en van training naar borrel. Je hebt een rijk leven en voelt je nuttig. Je weet waar het studentenleven om draait, veel meer dan alleen studeren, en je hebt het allemaal dik voor mekaar. Inmiddels ben je vierentwintig en behoor je hier tot het meubilair. Je voelt dat je studentenleven voorbij is gevlogen. Dat was niet de afspraak, denk je bij jezelf. Studeren is toch een grote zomervakantie die loom en langzaam

aan je voorbijtrekt? Toch tikt de tijd ongenadig door, je moet je ertoe zetten om de laatste loodjes af te maken.

Op LinkedIn zie je een gestage stroom mensen lachend met papiertjes in hun hand op het Rapenburg poseren, hun handtekening in het zweetkamertje zetten. Een maand later delen ze een post vol dankbaarheid over hun nieuwe positie. Een toffe kans, een gave plek, leuke collega’s bij wie ze zich nu al thuis voelen. Het lijstje met beleidsmedewerkers, IT-consultants en procesbegeleiders in je netwerk groeit gestaag. Je laat een goedbedoeld commentaartje achter: ‘Proficiat Joost, het is je van harte gegund!’ en scrollt weer verder.

Je ligt te woelen in bed en het angstzweet staat op je voorhoofd. Wat zet ik over anderhalf jaar, wanneer ik niet meer mag lenen en mijn schuld de €80.000 heeft aangetikt, zelf op LinkedIn? Wat moet ik doen en wat wil ik met mijn leven? Waarom heb ik niet eerder over die vraag nagedacht? Wat blijft er over van het leven dat ik heb opgebouwd? Het enige wat je dan kan doen is rustig ademhalen. Een boek pakken en wachten tot je rustig in slaap valt. Gefeliciteerd, je bent volwassen.

Omar Ghalys is student Egyptologie

‘Dat je studentenleven voorbij is gevlogen was niet de afspraak’